

HOE DE WELDAAD VERGOLDEN WERD

DOOR T. BOKMA

J. M. BREDÉE'S BOEKHANDEL EN UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ
ROTTERDAM

Hoe de weldaad vergolden werd

DOOR

T. BOKMA.

J. M. BREDÉE'S BOEKHANDEL EN UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
ROTTERDAM.

OP DE SPEELPLAATS.

„Zeg, jongens! doe je mee?” riep Wouter Jansen vroolijk. „’t Duurt nog wel een half uur, voor de school begint. Laten we slikboer spelen!”

„Ja, da’s goed,” juichten z’n makkers, „maar dan moet jij vangen!”

Een mooi werkje, dat vangen! Wouter was dadelijk met het voorstel ingenomen en ging met gevouwen handen voor den schoolmuur staan. Al dadelijk besloot hij, Piet Stater ’t eerst te vangen, dat was een beste helper voor hem.

De jongens waren luid schreeuwend weggestoven, het groote plein op, dat aan den weg lag en zoo’n prachtige speelplaats vormde.

„De slikboer komt er zelf uit, handen vast!” riep Wouter en liep op zijn makkers toe om er een van te tikken. Maar dat ging niet glad, want hij moest de handen gevouwen houden en dan kun je niet erg hard loopen. De jongens wisten hem handig te ontwijken en ze gierden ’t uit van pret, als Wouter er bijna een getikt had. Bijna, zie je!

Doch Wouter hield zich ferm en toen Piet Stater zich wel wat heel onvoorzichtig in den hoek begaf bij de school, schoot Wouter op hem toe, deed de gevouwen handen op Piets rug neerkomen en riep „Los!”

Dat was nummer één en nu gaven de jongens elkaar de hand, om een derden te krijgen.

't Was een drukte van belang op de speelplaats. De meisjes stonden in een groepje naar het vroolijke spel te kijken. Spoedig waren er weer een paar andere jongens getikt en nu had de slikboer over een viertal flinke helpers te beschikken. Zoo ging 't eerst goed!

't Was 'nu verbazend moeilijk, nog te ontsnappen. Maar dat was juist 't leukste; als 't zoo gemakkelijk ging, was er geen aardigheid aan.

Groote menschen bleven zelfs een poosje naar 't spelen staan kijken en als de slikboer missloeg, werd hij hartelijk uitgelachen.

Maar 't werd hoe langer hoe moeilijker, aan den gevreesden tik te ontkomen, want men werd licht door den slikboer en zijn helpers in de engte gedreven en gaandeweg verminderde 't getal der vervolgdten. Eindelijk was Piet Verduin nog vrij.

„Oppassen, jongens!” riep Wouter. Die Piet is een eerste hardlooper. We moeten hem insluiten in dat hoekje.”

Nu breidden de jongens den halven kring breed uit, zoodat er voor Piet geen uitweg overbleef. Maar Piet was een slimmerd. Hij nam een aanloopje, alsof hij nog wilde probeeren, terzijde te ontsnappen, liep onverwacht snel op 't midden van de wijd uiteenstaande rij aan en brak er door. Zelfs zijn vervolgers moesten die behendigheid wel toejuichen. Een volgende maal waren zij echter beter op hun hoede en toen Piet den kring weer wilde verbreken werd hij tegengehouden en door den slikboer getikt. Alle jongens waren dus gevangen en 't spel was uit, maar ze dachten, nog wel een spelletje te kunnen doen.

't Ging zóó leuk! Ha, daar had je Henk Norberhuis en Dirk Groen ook nog! Mooi zoo! Die deden ook mee.

„Mag ik meespelen?” riep opeens een derde jongen, die hard kwam aanloopen. Het was een ventje van omstreeks tien jaar, dat er bleek uitzag en erg misvormd was.

„Jij meespelen!” zei Dirk Groen, „neen, zoo'n kameraad kunnen we best missen, hé jongens?”

„Ja, ja! we kunnen hem missen, hoor,” zei Wouter, „hij zou 't spel maar bederven!”

„Die bochel zou anders zoo'n goede plek zijn, om er een flinken tik op te geven. Dan loop je ook geen kans, in de lucht te slaan!” riep Hans Timme en alle jongens lachten luid om de grap.

De arme Maarten echter, wien deze spotternij gold, had moeite, de tranen, die hem in de oogen sprongen, te verbergen en vol droefheid trok hij zich terug bij een troepje kleinere jongens. Daar stond hij moedeloos tegen de schutting te leunen. Die ongelukkige jongen! Waarom mocht hij ook niet meespelen! Het was immers zijn schuld niet, dat hij mismaakt was!

Toen hij nog een kindje van twee jaar was, had zijn oudere zusje den kleinen dreumes eens laten vallen. Hij was daardoor ziek geworden en wel hersteld, maar had een krommen rug behouden. De dokter had gezegd, dat niets dit gebrek weer weg zou kunnen nemen, maar dat het integendeel wel erger kon worden.

't Was alles behalve mooi van de jongens, hun schoolmakkertje te bespotten, inplaats van hem vroolijk mede te laten spelen.

Maarten was nog slechts enkele dagen op school. Zijn vader was pas bij 't dorp komen wonen. Vroeger

woonde hij in de stad; daar had Maarten ook school gegaan en daar hadden de kinderen hem nooit bespot. Geen wonder, dat hij de jongens van 't dorp heel on aardig vond. Nu, 't was ook erg laf.

Toch was er één kind op de speelplaats, dat medelijden met hem had. Dat was Wouters zusje, Johanna, een lief meisje van negen jaar.

Toen Maarten daar zoo treurig en verlaten stond, was zij stilletjes op hem toegelopen, had zijn hand genomen en met haar zachte stemmetje gezegd: „Wees maar niet bedroefd, Maarten, dat die ondeugende jongens je zoo bespot hebben. Heusch, je moet maar denken, dat de Heer je even lief heeft, al heb al heb je geen rechten rug.”

En toen begon Maarten bijna te snikken en met moeite zeide hij: „Ze lachen me ook altijd uit, en ik mag nooit meespelen!”

„Nu,” zei Johanna, „ik zal Wouter vragen, of hij je mee wil laten spelen, dan doet hij het zeker.”

Maar Johanna kon het haar broertje niet meer vragen, want de meester kwam naar buiten en klapte in de handen. Op dat welbekende teeken werd het spel der jongens terstond gestaakt en vijf minuten later was het op de speelplaats even stil als het er te voren druk en levendig was geweest.

De meester vertelde dien morgen over den barmhartigen Samaritaan en zei, hoe men uit liefde tot God zijn naasten lief moest hebben, hen helpen in den nood en hen vertroosten in hun verdriet.

„Zie je,” zoo sprak hij, „onze Heiland was jegens ons barmhartig en wil nu, dat wij jegens elkander en vooral jegens zwakken en ongelukkigen barmhartig en goed zullen zijn.”

Een paar jongens zagen met veel aandacht naar den zolder of den vloer, toen de meester dit zei. Waarom toch? Had hun geweten even geklopt? De kleine Johanna had met zeven paar ooren zitten luisteren, en ze had onder de vertelling met medelijden aan Maarten gedacht. Hij werd toch door de jongens precies behandeld als de arme gewonde uit de gelijkenis door den priester en den leviet.

„Weet je wat” dacht ze „als de school straks uitgaat vraag ik Wouter heel vriendelijk, of hij Maarten altijd mee wil laten spelen.”

Had Wouter ook geluisterd? O ja, hij had wát goed geluisterd, want hij hoorde den meester zoo gaarne vertellen en onthouden deed hij een vertelling ook uitstekend. Als er 's morgens gevraagd werd, wie de les van den vorigen dag kon navertellen, was onze Wouter-baas altijd nummer één, die den vinger opstak.

Hij vond dien Samaritaan een goeden, besten man, den priester en den leviet liefdelooze menschen, maar dacht er niet aan, dat hij Maarten liefdeloos had behandeld.

Om half twaalf ging de school uit. De meeste kinderen liepen gauw naar huis, om te gaan eten; anderen, waaronder Wouter en zijn zusje, bleven bij school. Ze woonden meer dan een half uur ver en aten 's middags in school een boterham. Nu, dat was in een heel klein kwartiertje klaar en dan bleef er nog al veel vrije tijd over, om in 't dorp of op de speelplaats wat rond te springen. Toen Wouter en zijn makkers klaar waren, snelden ze dadelijk heen; ze zouden gaan slootjespringen en Wouter had heel geen tijd om naar Jo te luisteren. Maarten bleef in 't dorp: hij kon niet slootjespringen.

Van twaalf tot één uur was er breiles voor enkele meisjes — ook voor Jo — en Wouter en zijn kameraden kwamen om half twee eerst hijgend en blazend aanloopen, net op tijd. Toen de school 's middags uitging en de kinderen in groepjes naar huis liepen, was Wouter al met een paar andere jongens vooruit. Nu kon Jo alweer niet met Wouter praten. Langzaam volgde zij met Maarten en enkele andere kinderen.

Op het smalle bruggetje, dat over een breede, diepe sloot lag en waar zij elken dag over moesten, bleven ze een poosje staan om naar de aardige sprongen der vischjes te kijken, die daar beneden in het heldere water rondzwommen.

„Hé!” zei Maarten opeens, „'k wou, dat ik een visch was!”

Jo zette groote oogen op. Wat een rare wensch!

„Ik niet, hoor! Visschen kunnen worden gevangen en opgegeten. 'k Vind 't veel beter, een meisje te zijn. En waarom wou je dat?”

„Och, 'k zei 't zoo maar. Die visschen hebben heel den dag schik en zie je, ze kunnen allemaal zoo lustig rondzwemmen.”

Opeens begreep Jo alles en ze wist niet, wat ze zou zeggen, want 't was toch ook heel erg, zoo mismaakt te zijn.

Gelukkig was 't mooi weer. Spoedig vergaten ze hun leed, ze gingen huppelende verder en vijf minuten later was Johanna thuis. Wouter was er al. Johanna liep vlug de kamer in, gaf moeder een fermem zoen, hing haar boterhammenmandje aan den wand en pakte toen Mies, de kat; met haar lieveling op den schoot ging zij op een stoel bij 't venster zitten en begon moeder 't een en ander te vertellen, wat er

op school alzoó gebeurd was. Ze zei natuurlijk niet, dat Wouter zoo onwaardig tegen Maarten was geweest.

Moeder had ondertusschen een paar borden op tafel gezet en riep nu Wouter om te komen eten. Na school kregen de kinderen altijd warm eten. En dat smaakte hoor!

„Wouter!” zei moeder, „als je met eten klaar ben, moet je een boodschap voor me doen; ik heb den zeeppot en de oliekan in de keuken gezet. Je haalt twee pond zeep en een kan olie. Hier heb je een kwartje, dat is juist gepast.

„Best, moeder!” zei Wouter „ik ben klaar.”

„Mag ik meegaan, moe?” vroeg Johanna.

„Zeker wel, als je niet moe ben. En blijf niet lang uit, want vader komt ook gauw thuis.”

Jo nam de kan, Wouter den pot. De winkel was ongeveer tien minuten ver, een eindje voorbij 't huisje van Maartens vader. Voor 't huisje stond een groene beukenheg. Toen ze voorbij kwamen en over de heg keken, zagen ze Maarten. Waar was die zoo druk mee?

„Wat heb je daar?” riep Wouter.

„Een hok.”

„Een duivenhok?”

„Neen, een konijnenhok.” Maarten legde den hamer eens even neer. Hè! hij werd warm van 't timmeren.

„Hoeveel konijnen heb je?” vroeg Johanna.

„k Heb er nog geen, maar ik zal sparen, tot ik er eentje kan koopen.” En hij begon weer lustig te kloppen.

„Kom, Jo!” riep Wouter.

Een eindje verder zei Johanna: „Wouter, ik wou je wat vragen.”

„Wel,” zei hij, „wat heb je?”

„Ik wou zoo graag, dat jij en de andere jongens hem ook mee liet spelen. Hij wil het zoo graag en je laat hem nooit meedoen.”

„Wie? Maarten? Die bochel? Die meespelen! En hij huilt dadelijk, als je hem maar even uitlacht. Neen, zoo'n waterachtigen jongen laten we niet meedoen.”

„Maar het is zijn schuld niet, dat hij altijd huilt; dat doet hij, als men hem bespot, net als vanmorgen. Hij kan het immers niet helpen, dat hij een krommen rug heeft? Als je dat zelf had, zou je 't ook vreeselijk vinden, altijd uitgelachen te worden en nooit mee te mogen spelen.”

„Ja, natuurlijk, maar . . . hij kan ook niet hard loopen en ligt met één duw tegen den grond.”

Daar wist Jo raad op. „Dan moet jij hem wat helpen, Wou, je bent toch sterk genoeg.”

„Maar de andere jongens willen hem toch niet mee laten spelen,” zei Wouter. Hij moest erkennen, dat zijn zusje gelijk had. Toch zei hij: „Neen, Jo, het zal niet gaan.”

„Jawel, 't zal best gaan, als jij 't hun maar zegt. Ik ben blij, dat je Maarten mee laat spelen, dat vind ik erg lief van je, hoor Wou!”

Wouter hield heel veel van zijn zusje en weigerde haar niet graag iets. Hij vond het prettig, dat Jo hem „lief” vond en begon ook wel een beetje medelijden met Maarten te krijgen, maar hij dacht niet, dat de jongens op school hem terstond zijn zin zouden geven.

Toen zij met zeep en olie beladen terugkwamen, was vader al thuis. Wouter moest nu op zijn beurt

vertellen, wat hij dien dag zoal op school geleerd had. Jo nam haar breiwerk en ging op de bank voor de deur zitten, waar Wouter al spoedig bij haar kwam. Hij had een mooi boek, waaruit hij haar wat voorlas.

Een uurtje later gingen ze slapen.

DE KLIKSPAAN.

Den volgenden morgen was het, als naar gewoonte, weer zeer druk op de speelplaats. De jongens hadden nu echter een meer bedaard spelletje. Wouter en zijn makers hadden hun knikkers meegebracht en trachtten nu, elkander enkele af te winnen. Wie van de jongens geen knikkers had, bleef toch aandachtig naar het spel der anderen kijken.

„Waarom knikker je niet, Maarten?” vroeg Johanna.

„Ik heb geen knikkers,” antwoordde hij, „maar ik zal vader vragen, of ik er morgen wat mag kopen.”

Maarten, die ook veel van knikkeren hield, keek naar het spelen van Piet Verduin en Jan Asser. Die Jan verstond de kunst verreweg het best. Piet Verduin had een mooien, marmeren stuiiter, waarop hij wel een beetje trotsch was. Midden onder het spel, terwijl Maarten juist naar een ooievaar zag, die in de verte op het weiland neerstreek, rolde Piets stuiiter tegen zijn voet en toen hij zich omkeerde gaf hij den stuiiter zulk een stoot, dat deze wegrolde en ongelukkig in de sloot terecht kwam. Hoewel Maarten heelemaal onschuldig was aan 't geval, sprong Piet toornig op hem toe, terwijl hij uitriep: „Leelijke, akelige bochel, ik zal je leeren, mijn

knickers in het water te schoppen! Pak aan, dat heb je er voor!"

En meteen gaf hij den armen jongen een stomp en eën duw, waardoor hij viel en met 't hoofd tegen een boomstam terecht kwam.

Dat kwam aan. Maarten hilde van de pijn. Zijn hoofd bloedde. Jan vond 't niet erg en lachte. Behalve Jan Asser, die 'tgeval nogal vermakelijk scheen te vinden, had niemand dan Johanna gezien, wat er gebeurde. Ze was één en al verontwaardiging.

„Foei, Piet!" zei ze, „het staat je niet mooi, Maarten zoo onverwachts tegen den grond te smijten; hij is je portuur niet."

Nu, dat was volkomen waar. Piet behoefde voor geen drie Maartens bang te zijn.

Piet was wel een weinig met de zaak verlegen, want de meester zou stellig vragen, hoe Maarten aan dat bloedend hoofd kwam en dan zou er voor hem flinke straf opzitten.

„Hoor eens," zei hij tegen Maarten, „je verklikt me niet bij den meester, of je krijgt nog rammel er bij ook."

Maarten was naar de pomp gegaan, om zich het hoofd een weinig te betten met een natten zakdoek. Op dat oogenblik werden de kinderen in school geroepen. Spoedig waren de knickers der jongens en de springtouwen van de meisjes verdwenen en was het weer stil op de speelplaats.

Natuurlijk bemerkte de meester spoedig, dat er iets verkeerd was geschied, want Maarten kon nauwelijks zijn snikken bedwingen en was nog bleek van den schrik. Maarten werd ondervraagd en vertelde toen, wat er gebeurd was, maar Piet beweerde, dat

hij Maarten omver geloopen en niet met opzet omver gestooten had.

„Wie hebben precies gezien, wat er gebeurd is?” vroeg de meester.

Alleen Jo stak den vinger op.

„En wie heeft de waarheid gezegd, Johanna?”

„Maarten, meester!” zei ze.

„Met welke jongens knikkerde Piet?” vroeg de meester verder.

„Met Jan Asser, meester!”

„Zoo, Jan, was je er ook bij en toch liet je een kleinen jongen door een grooten slaan? Je hadt tus-schenbeide moeten komen, dat was flinker gehandeld.’

„Ik ben er wel bij geweest, meester, maar ik heb niet gezien, of Piet hem heeft geslagen, want ik raapte juist mijn knikkers op, die gevallen waren.”

En dat was zoo ook. Jan had niet gezien, wat er precies gebeurde. Hij had Maarten op den grond zien liggen en toen gelachen. Als 't niet heel erg was, lachte hij altijd. Hijzelf kon ook best een duwtje velen. Toen de meester verder vroeg, zag Piet weldra, dat ontkennen hem niet meer baten zou en nu vertelde hij, dat Maarten met opzet den stuiter in de sloot geschopt had.

Johanna en Jan Asser zeiden echter beiden, dat het een ongeluk was geweest.

Maarten kreeg dan ook geen straf. Piet Verduin daarentegen mocht niet naar buiten gaan, toen om twaalf uur de anderen gingen spelen.

Terwijl bij het verlaten der school de kleine Jo voorbij Piet liep, die eenzaam in zijn bank bleef zitten, beet hij haar halfluid toe: „Leelijke klikspan, ik zal je wel krijgen!”

Wat hadden alle kinderen het druk over het gebeurde, zoodra ze buiten waren!

„Klikspaan! klikspaan!” riepen een paar jongens en kleine Leo de Hoog, een aardig broekmanneke van even zes jaar, die 't woord, „klikspaan” hoorde, zong luid:

Klikspaan, halve maan!

Je durft niet over mijn straatje gaan,
't Hondje zal je bijten, poesje zal je krabbelen,
Dat komt van al je babbelen!

Toen 't mooie lied gezongen was, bleef hij Jo half uitdagend aankijken, alsof hij zeggen wou: heb ik dat niet mooi gedaan? 't Ventje bedoelde het zoo kwaad niet, maar toch vond Jo het niet prettig, dit liedje van zich te hooren zingen.

Mina, een der grootste meisjes, vatte evenwel hare partij op. Ze liep op twee der scheldende jongens toe en zei:

„Jo is geen klikspaan, als je 't nog niet wist. Een klikspaan zou ze geweest zijn, als ze 't gezegd had, zonder dat de meester het vroeg. Nu mocht ze zich niet stil houden, anders zou ze net zoo goed als Piet gejokt hebben. Begrijp je dat? En nu niet meer schelden, hoor je!”

Die Mina kon je zoo ongezouten de waarheid zeggen en tegen haar bondige redeneering viel niets in te brengen. Werkelijk hielden de jongens op met schelden, vooral toen Wouter, die te veel van Jo hield, om haar stilletjes te laten uitschelden, den eersten den besten, die haar weer „klikspaan” schold, een pak rammel beloofde. Voor Wouter had men ontzag.

Jo had dan ook van niemand meer last. Ze bleef vroolijk met de meisjes meespelen, tot de brei-les begon.

Alles ging goed tot 's namiddags.

Toen echter de school om drie uur uitging, liep Piet Verduin plotseling op Jo toe, om haar een flinken klap te geven. Gelukkig was Wouter bij de hand. En toen Piet daar hard kwam aanloopen met gebalde vuisten, roepende: „Nu zal die leelijke klikspaan er van hebben!” . . . toen sprong Wouter naar voren, ging vlak voor Piet staan, zag hem driest in de oogen en zei: „Een klikspaan is hier niet, en als je Jo wilt slaan, krijg je met mij te doen. Wou jij dat meisje slaan? Handen thuis, hoor!”

En Wouter keek zoo boos en al de kinderen riepen ook, dat hij geen meisje mocht slaan en dat Jo niet had geklikt, dat Piet brommend en pruttelend aftrok.

„Maar jij,” riep hij nog half mopperend tegen Maarten, „jij zult mij een anderen stuiter teruggeven, of ik zal je vinden, daar kun je opaan!”

Piet was geen held. Flinke, sterke jongens slaan natuurlijk geen meisjes of zwakke jongens, zooals Maarten er een was. En dat durfde Piet wel, maar voor Wouter was hij bang. Men hield dan ook niet veel van hem en ieder was blij, toen de ruzie-maker een zijpad insloeg, dat naar zijn huis leidde.

„Hoor eens, Maarten,” zei Wouter, „als je een stuiter hebt, behoef je dien toch niet aan Piet te geven, want het was jou schuld niet, dat de zijne in 't water is gerold.”

Maarten was toch wel een beetje ongerust.

„Ik heb het niet met opzet gedaan, maar ik heb het toch gedaan,” zei hij. „En Piet zal me wat doen.”

„Nu,” hernam Wouter, „ik zal eens iets bedenken; misschien kunnen we dien stuiter wel terug krijgen. Weet je precies de plek, waar hij in 't water is gerold?”

„Die weet ik wel,” riep Jo.

„Mooi zoo!” zei Wouter „dan gaan we morgen visschen.”

Toen Wouter en zijn zusje hadden gegeten, zocht de eerste een stevigen, langen stok op. Onderaan dien stok spijkerde hij het breede, diepe deksel van een cacaobus, met de opening naar boven.

„Wat ga je daarmee uitvoeren, Wou?” vroeg Johanna. Maar hij glimlachte heel slim en gaf haar geen oplossing van 't raadsel.

Den volgenden morgen waren Wouter en Johanna reeds vroeg bij school. Jo moest de plek wijzen, waar de stuiter in 't water was gerold en nu ging Wouter met zijn zonderling toestel aan 't visschen. Wel tienmaal haalde hij op, zonder dat er iets anders dan slijk in het deksel was. „Je vindt hem niet” meende Jo, maar Wouter was taai van geduld, hij zou en moest nu den stuiter vinden... voor de veertigste of vijftigste maal haalde hij op... hoezee! Voorzichtig, heel voorzichtig palmde hij den stok in, want daar lagen op 't platte, ondiepe deksel niet één, maar twee stuiters, Jo sprong van louter plezier wel een paar voet van den grond. „Een voor Piet en een voor mij!” riep de gelukkige visscher. „Nou, wat zeg je?”

„Maar eerst moet je vragen, of een der jongens dien anderen stuiter ook heeft verloren,” zei Jo, „want je mag niet voor je zelf houden, wat je hebt gevonden.”

Dat sprak vanzelf. Wouter gaf Piet den eenen

stuiter en den tweeden aan den meester. Deze vroeg toen in school, wie, behalve Piet, nog meer een stuiter had verloren. Niemand.

„Nu, Wouter,” zei de meester, „dan mag je den stuiter gerust behouden, en daar ben ik blij om, want je hebt er flink aan gedaan, dat je naar den stuiter van Piet ging zoeken. Flinke jongens zijn 't, die wat voor elkaar over hebben.”

Toen kreeg meester 't instrument in de gaten, dat Wouter veiligheidshalve in een hoek van de gang had neergezet.

„Wat is dat?” vroeg hij.

„Wouters hengel, meester!” riep er een.

„Nu,” zei meester, „je hebt eer van je uitvinding, man. 't Net was zeker vol!”

Daar stond dien morgen op 't bord geschreven, als schrijffoorbeeld voor de hoogste klas: *Hieraan zullen zij allen erkennen, dat gij mijn discipelen zijt, zoo gij liefde hebt onder elkander.* De jongens vonden, dat Wouter het pluimpje van den meester verdiend had, maar hij dacht zelf: „eigenlijk is Jo te prijzen, want zij heeft mij er toe bewogen, vriendelijk voor Maarten te zijn.”

En wat was die Maarten blij! Toen hij 's morgens naar school ging, dacht hij altijd maar aan Piet. Zou hij Piet den cent maar geven, dien hij van Anna had gekregen, om er knickers voor te koopen? Als hij Piet geen stuiter gaf zou hij stellig slaag krijgen. En hij zou den cent toch zoo graag houden, want hij kon er twaalf knickers voor koopen en Jan Asser gaf gisteren zelfs dertien voor een cent. Gelukkig! Hij kon den cent houden, de stuiter was terecht.

„Ik dank je wel,” zei hij tegen Wouter, „dat je

den stuiter hebt gevonden, ik ben er heel blij om."

„De moeite niet waard, hoor!" zei Wouter.

„Zeg eens, Maarten, heb je knikkers?"

„'k Zal er wat koopen. Wie heeft knikkers te koop?"

Jan Asser gaf hem dertien voor een cent. Maarten was den koning te rijk.

Nu met Wouter aan 't knikkeren. Dat ging best. Eerst won Wouter, toen Maarten. Jan Asser kwam ook meedoen en, wat niet vaak gebeurde... hij verloor. Toen 't spel uit was had Maarten vijftien knikkers. Dat vond hij prettig, maar nog prettiger, dat de jongens met hem wilden spelen. En Jo vond 't ook aardig van Wouter.

't Was de eerste keer, dat Maarten de jongens niet onaardig vond. En de jongens vonden, dat Maarten toch niet zoo'n sukkel was, als zij hadden gedacht. Wie met Jan Asser knikkerde en niet verloor, was wel knap in dat spel.

DE VREDEMAAKSTER.

Als men van 't huis, waar Wouters ouders woonden, een binnenpad volgde, dat langs groene akkers en laag houtgewas liep, kwam men in korten tijd bij een zeer eenvoudig woninkje, dat slechts twee vertrekken telde. Er stond een soort schuurtje tegenaan gebouwd; daarin stond een koe en daarin waren ook een paar varkens. Geen groote veestapel! Wouters vader had wel tien koeien en zelfs een paard. Om van de tien varkens niet eens te spreken. Voor het

kleine huisje lag een stukje bouwland, waarop rogge, aardappelen, haver en boekweit verbouwd werden. Van alles een beetje. Enkele vruchtboomen, terzijde van 't huisje, waren rijk beladen met appels en peren, die nog heel klein en groen als gras waren. De heerlijke kersen waren echter rijp, zoo mooi donkerrood. De boom, daar voor 't huisje, was geheel met die kostelijke vruchten beladen en als er jongens of meisjes voorbij 't huisje kwamen, bleven ze altijd een poosje kijken. Wat zouden ze zich graag eens aan die vruchten te goed doen! Nu, 't was dan ook om te watertanden. Altijd zag men een troepje spreeuwen in den omtrek en ze kaapten menig kersje weg, die snoepers!

In dit huisje woonde Maartens vader met zijn beide kinderen, Maarten en Anna. Anna was een flink meisje, dat de handen uit de mouw kon steken. Nu, dat moest ook wel, want haar moeder was verleden jaar gestorven, zoodat al het huiswerk voor hare rekening kwam. En dan moest ze 't vee nog verzorgen.

Op zekeren Donderdagmiddag stond Maarten, die pas uit school thuis was, voor 't huisje. Hij keek naar een vinkje, dat lustig in zijn kooitje rondhuppelde en van tijd tot tijd een vroolijk „Pink! Pink!” deed hooren.

't Was Anna's vogeltje.

Ze had het de vorige week van vader op haar verjaardag gekregen. Het meisje was in de wolken van blijdschap met het lieve diertje en ook Maarten had veel schik in de vlugge sprongen van het mooie vogeltje.

„Zou het wel genoeg zaad en drinken hebben?” dacht hij, terwijl hij naar het vogeltje stond te kijken.

„Wacht, ik moet eens even zien!”

Vlug schoof hij de bank tegen den muur, klom er op en nam 't kooitje van den spijker. Doordat hij het schuin hield, liep 't water uit het drinkglaasje. Dat was gauw te verhelpen, dacht Maarten. Hij nam het ledige glaasje, liep naar de pomp en vulde het glaasje weer. De pomp stond achter 't huis. Ongelukkig, dat Anna in 't schuurtje was, waar ze de varkens voerde, nu had ze niet gezien, wat Maarten deed. Een ander had 't echter maar al te goed gezien en dat was de vlugge, vlugge poes. Ze lag in de vensterbank en had de oogen toe; o neen, half toe en pas was Maarten weg of ze zat al op 't kooitje, sloeg den poot tusschen de tralies en doodde 't vinkje.

Om geen water te storten, moest Maarten heel voorzichtig, voetje voor voetje loopen. Daar kwam hij aan en hij gaf een schreeuw van schrik. Hij liet het glaasje vallen, nam een stok en joeg de kat weg. Deze vluchtte in huis en ging voor 't fornuis liggen. Maarten zag, dat hij te laat gekomen was; alleen enkele bloedige veertjes lagen nog in en bij 't kooitje. Bleek van schrik stond Maarten daar. Wat zou Anna bedroefd zijn en wat zou vader boos wezen! Hij zou zeker geducht straf van vader krijgen. Wat moest hij toch beginnen? 't Was hem streng verboden, aan 't kooitje te raken. Had hij 't maar niet gedaan! Zou hij Anna alles maar eerlijk gaan vertellen? En vader ook en om vergeving vragen?

Maar dat durfde hij niet. Hij ging niet naar binnen om Anna alles te vertellen, hij zocht het glaasje weer op, hing het aan 't kooitje en toen het kooitje weer aan den spijker, precies alsof er niets gebeurd was. 't Glaasje was in 't gras gevallen en niet gebroken.

Maarten ging nu achter 't huis schommelen. Dat

deed hij altijd graag; vandaag echter vond hij 't een vervelend werkje en heel gauw hield hij met schommelen op. 't Was er ook te warm voor, vond hij. Dan 't konijnenhok maar afmaken, dat was bijna klaar.

't Wou ook al niet vlotten, hij moest maar telkens aan het arme vinkje denken, dat door zijn schuld was verscheurd.

Wel probeerde hij, zich wijs te maken, dat het een ongeluk was, en dat hij 't niet kon helpen, maar dat ging niet. Hij begreep heel goed, dat er niets gebeurd zou zijn, als hij gehoorzaam was geweest.

Daar hoorde hij Anna luid roepen: „Maarten, Maarten! kom eens gauw bier!”

„Zij heeft het gezien” dacht hij, en ging naar zijn zuster. Je kunt begrijpen, dat hij niet vroolijk kwam aanloopen. Slof! slof! slof! „Maarten!” riep Anna hem toe, „de kat heeft 't vinkje verscheurd, dat arme vogeltje! Zie, er liggen nog een paar veertjes in het kooitje.” De arme meid begon luid te snikken. Ze had zooveel van 't diertje gehouden! Maarten stond daarbij met de handen in de broekzakken en met een droevig gezicht. Ook hem stond het huilen nader dan het lachen, toen hij het verdriet van zijn zuster zag. Plotseling vroeg zij hem: „Ben je ook aan 't kooitje geweest, Maarten? Heb je 't ook van den spijker gehaald? De kat kon er, zoo als het daar hing, onmogelijk bij komen. Zeg 't me maar eerlijk.”

Anna keek hem ernstig aan. Zou hij de waarheid zeggen, zou hij schuld belijden?

„'k Ben er niet aan geweest,” zei hij, maar hij sloeg de oogen beschaamd naar den grond.

„Maarten,” zei Anna, „je jukt, je bent er wèl aan geweest. Zie maar, je wordt rood tot achter de ooren.

En zoo even stond de bank niet tegen den muur, nù wel. Daar ben je op geklommen, om bij 't kooitje te kunnen reiken. Lieg nu maar niet meer, deugniet, ik zal alles aan vader vertellen."

Anna werd driftig. Dat werd ze altijd, als ze boos en verdrietig was. Ze zag Maarten toornig aan en stond gereed, hem een flinken klap te geven. Maarten ontweek den slag echter en liep weg.

't Was jammer, dat Anna driftig was geworden, want haar broertje stond op 't punt, de geheele waarheid te zeggen. Door haar laatste driftige woorden echter, en door haar bedreiging had Maarten zich tegen betere gevoelens verzet en was weggelopen.

Anna had spoedig spijt, dat ze zoo heftig was geweest en een beetje vriendelijker riep ze:

„Maarten! kom eens hier!"

Maarten kwam niet; hij was al achter 't berkenboschje en slenterde den weg op naar school. Daar liepen geen menschen en Maarten wilde liefst alleen zijn. Hij gevoelde zich erg ongelukkig. Zou men aan hem kunnen zien, dat hij gelogen had? 't Was toch wel slecht van hem.

Op eens schrikte hij. „Maarten!"

Wie riep hem daar?

Jo stond voor hem. Jo Jansen, met een pakje onder den arm.

„Wat scheelt er aan, Maarten? Je ziet er zoo bedroefd uit. Heeft iemand je kwaad gedaan? Vertel 't me maar eens."

Het kleine ding keek hem ernstig aan en ging op een boomstam zitten, die aan den kant van 't pad lag. Ze kreeg niet gauw antwoord.

Maarten stond een oogenblik verlegen. Zou hij het

Jo zeggen? Jo was zoo goed, zij was ook voor hem zoo vriendelijk geweest en hij gevoelde, dat 't hem goed zou doen, als hij zijn verdriet aan iemand vertelde.

„Toe, Maarten, vertel me maar eens, wat het is!” zei ze.

„Och,” zei Maarten, half huilend, „de kat heeft Anna's vinkje opgegeten en 't was mijn schuld, want, zie je, Jo, ik had 't kooitje van den spijker genomen om wat water in 't glaasje te doen en toen ik er weer bij kwam was de kat er al en er lagen nog maar een paar bloedige veertjes in 't kooitje. En nu is Anna heel boos; ze wou me klappen geven.”

„Dat was niet mooi van Anna, want je wou 't vinkje immers alleen maar wat drinken geven, hé?”

„Ja, maar ik mocht niet aan 't kooitje komen, zie je, en toen 't vinkje dood was, hing ik 't kooitje stilletjes weer aan den spijker en... toen heb ik gezegd, dat ik er niet aan had geraakt.”

Maarten snikte. Toch was hij blij, dat hij Jo alles had gezegd.

„Foei, Maarten,” zei Jo, en haar gezichtje stond heel ernstig, „foei, Maarten! waarom heb je Anna niet terstond de waarheid gezegd? Ik denk, dat je daaraan groot kwaad hebt gedaan. En de Heere heeft je jokken ook gehoord!”

„Ik dacht, dat Anna 't toch niet zou merken en ik was bang, dat vader me klappen zou geven,” snikte Maarten.

„Dan mag je nog niet liegen,” zei Jo op stelligen toon, want denk er om, de Heere ziet alles, al ziet geen mensch het. Je moet Anna en vader alles dadelijk gaan vertellen en zeggen, dat het je spijt, en ook, dat je gejokt hebt.”

„Maar dan krijg ik misschien klappen, Anna is zoo boos.”

„Ja,” zei Jo peinzend, „dat is zoo. Maar je hebt eigenlijk ook wel straf verdiend. Weet je, wat we doen zullen? Je gaat Anna zeggen, dat het je zoo erg spijt, gejojkt te hebben en dat 't vinkje dood is en dat je haar nu een ander vinkje terug zult geven.”

„Ja, ja, dat is goed!” riep Maarten vroolijk.

Maar opeens betrok zijn gezicht weer.

„Waar zal ik een vinkje vandaan krijgen?”

„Wel, je koopt er een bij Hermans in 't dorp, voor drie stuiver.”

„k Heb geen drie stuiver, slechts een dubbeltje.”

Jo dacht een poosje na. Had zij maar een stuiver! Wouter had zes centen. Als ze hem eens om een stuiver vroeg!

Maar hij zou een kaatsbal koopen, zoo'n mooien als zij er ook een had en die kostte precies zes centen. Wat nu te doen? Maarten zag haar hoopvol aan, als verwachtte hij, dat zij een middel zou vinden, aan den ontbrekenden stuiver te komen.

„Weet je wat, Maarten,” zei ze, „ik zal je een stuiver geven, breng morgen 't kooitje maar mee naar school en neem je dubbeltje mee, dan kun je 's middags na schooltijd 't vinkje koopen.”

„Maar ik kan je dien stuiver misschien in een heelen tijd niet teruggeven,” zei Maarten aarzelend.

„O, dat is niet zoo erg, je mag hem ook wel voor altijd houden, maar kom nu spoedig mee naar Anna. Gauw wat, want ik heb haast. Moeder heeft me naar jullie gezonden met dit pakje en ik heb eigenlijk al veel te lang gepraat.”

Ze liepen nu vlug heen en stapten tegelijk het

kleine huisje binnen. Het zag er daar armoedig, zeer armoedig uit. Voor 't venster stond de lage tafel; enkele stoelen, waarvan er twee kreupel waren, stonden langs den wand; de spiegel was gebarsten, de beide prenten, die in lijstjes aan den wand hingen, waren geel van ouderdom. De naaimachine in den hoek echter zag er keurig uit en de geraniums en fuchsia's, die in potten voor 't kleine venster stonden, gaven 't kamerke een vriendelijk voorkomen.

Een meisje van ongeveer vijftien jaar zat bij de tafel aardappelen te schillen. Het was Anna.

Ze zag er niets vroolijk uit. Toen ze zag, wie er binnenstapten, zette ze den bak met aardappelen neer en snauwde Maarten toe: „Zul je me nu de waarheid eens zeggen, kwajongen?” Toen wat vriendelijker: „Dag Jo!”

Jo liep haastig op Anna toe. „Hij zal je alles zeggen!”

En Maarten zei alles. 't Ging eerst wat stotterend, later wat vrijmoediger, vooral toen hij zei, dat hij een ander vinkje zou koopen. Nu, Anna's boosheid was al heel wat minder; 't speet haar al half, dat ze zoo heftig was geweest.

„Maar” vroeg ze, „hoe zul je een ander vinkje krijgen?”

„Dat is mijn geheim,” zei Maarten vroolijk, „dat vertel ik je niet, maar je zult zien, dat het zoo is.”

Jo lachte eens, alsof ze zeggen wou, dat zij het ook niet zou verklappen.

„Jo! Jo!” klonk het luid buiten de deur en daar had je Wouter.

„Waar zit je toch?” zei hij. „Moeder werd ongerust, dat je zoo lang uitbleef, en stuurde me om je te roepen. En ik liep me buiten adem, terwijl de jonge-

juffrouw heel rustig bij buurvrouw Anna over kersen zit te babbelen en haar boodschap vergeet," liet hij er lachend op volgen.

Jo schrok er van, ze had 't pakje werkelijk nog onder den arm en gaf 't gauw aan Anna. Maarten was naar buiten gegaan, maar kwam nu terug met een paar handen vol kersen. Die waren voor Wouter en Jo, om onderweg te eten.

Ze gingen nu haastig naar huis terug.

Plotseling zei Jo: „Wouter, wil je mijn nieuwen kaatsbal voor een stuiver koopen?"

„Voor een stuiver? Dien mooien bal, die acht cent heeft gekost?" Wouter begreep er niets van, maar Jo zei, dat ze het hem thuis zou zeggen, ze moest moeder toch ook vertellen, waarom ze zoo lang uit was gebleven.

Toen ze thuiskwamen was moeder wel een beetje boos, doch toen Jo haar alles had gezegd kuste zij het meisje en zei: „Mijn kleine Jo heeft heel goed gedaan, ze krijgt van moeder een stuiver en behoeft haar mooien kaatsbal dan niet te missen." Of Jo ook blij was!

En toen vader 's avonds thuis kwam en alles gehoord had, noemde hij haar eene kleine vrede-stichtster.

.
Den volgenden morgen gingen Maarten, Wouter en Jo samen naar den vogelkoopman. Baas Hermans zocht een mooien vink uit, zette dien in 't kooitje en knoopte er Maartens zakdoek omheen, opdat 't diertje zich niet dood zou fladderen, terwijl het naar huis gedragen werd. Wat was Anna blij, toen 't kooitje weer een bewoner had en ze 't vroolijke

Pink! Pink! weer hoorde. En Maarten had geleerd, gehoorzaam te zijn. Voor hem was deze geschiedenis een goede les geweest.

DE HELDENDAAD.

De zomer was voorbijgegaan, 't was herfst. Op den akker waren de drukke werkzaamheden reeds gedaan en bij de boerenwoningen stonden hooge graanschelven, die het bewijs waren van Gods goedheid. De nijvere landman was rijk gezegend. 't Weer was in de laatste dagen ruw en stormachtig geweest en de boomen hadden hun gele bladers grootendeels laten vallen. Wat hilde de wind soms door de toppen der boomen en wat kletterde de regen vaak tegen de vensters! Dikwerf regende het den ganschen dag en de kinderen, die naar school gingen of uit school weer naar huis terugkeerden bleven niet, zooals des zomers, op den weg vroolijk spelen, maar haastten zich voort. Nu, 't was dan ook alles behalve prettig, een nat pak op te loopen en Jo, die niet heel sterk was, moest somtijds zelfs thuis blijven van school. De speelplaats, anders zoo rumoerig, was thans meestal verlaten. De kinderen bleven nu liever binnen.

Dat was wel niet prettig, maar nog minder prettig was het, zich nat te laten regenen. Nauwelijks echter was het droog weder, en zag men voor een kort poosje de zon, of alle jongens en meisjes snelden de deur uit, om buiten te zijn en een spelletje te doen. En toch ging 't spelen niet van harte, zooals in den zomer. De meisjes stonden met de handen

onder de schort, de jongens slenterden af en aan maar tot een geregeld spel kwam het niet. En dan werden er wel eens dingen gedaan, die minder goed waren. Dat ondervond Maarten.

Eens op een morgen had de meester van Michiel de Ruiter verteld, hoe hij op een hoogen toren was geklommen tot boven bij het haantje. De jongens hadden als vinken geluisterd. Dat was nog eens iets naar hun hart. Klimmen en klauteren was ook voor hen een prettig werkje. Jammer maar, dat hier niet zoo'n hooge toren was, anders kon Michiel Verheij het bekende waagstuk van zijn beroemden naamgenoot mooi nadoen.

Toen de school uitging hadden de jongens 't druk over Michiels heldendaad.

Daar kwam Maarten aan. De meester was al naar huis, nu kon men den „bochel" ongestraft plagen.

„Maarten! — Bochel! kom eens hier!" klonk het. Maarten kwam natuurlijk niet; hij zag wel aan de spottende blikken, die de jongens op hem wierpen, dat deze weinig goeds met hem voorhadden. Hij wilde wegloopen, maar dat baatte niet. De jongens kwamen op hem toeloopen en gingen in een kring om hem heen staan.

„Zeg, zullen we om 't hoogst klimmen?" zei Piet Verduin.

„Neen, wij!" riep Michiel, die de zaak nog meer als grap beschouwde.

„Met mij zal hij klimmen, ik in dezen boom en hij in gindschen, die is niet zoo dik" riep Piet weer en duwde Maarten naar den boom. 't Huilen stond Maarten nader dan het lachen, doch toen Piet hem werkelijk omhoog wilde duwen, rukte de lang getergde

jongen zich los en gaf zijn plager een fikschen draai om de ooren.

„Hoezee!” riepen de andere jongens, „die was raak.”

Piet Verduin echter sprong woedend op Maarten toe en riep: „Wou je vechten, kereltje? goed zoo, kom maar op!”

't Zou voor Maarten er niet best uitgezien hebben, als hij niet opeens hulp had gekregen, want tegen den grooten en sterken bengel was hij lang niet opgewassen. Juist echter toen Piet hem een paar flinke vuistslagen wilde geven pakte iemand den opgeheven arm stevig vast en riep: „Dat staat je gemeen, Piet, met Maarten te vechten!”

't Was Wouter.

Johanna had gezien, hoe men Maarten plaagde en toen ze haar broertje zag aankomen, die een boodschap was wezen doen, was ze hem tegemoet gesnel en had ze Wouter gevraagd: „Toe Wou, ze plagen Maarten zoo, help jij hem!”

Nu zou Wouter het misschien niet gedaan hebben, als het bij plagen gebleven was, maar hij sprong terstond voor Maarten in de bres toen men hem wilde slaan, want hij vond het laag, dat een groote, sterke jongen een kleineren en zwakken kwaad deed.

Piet Verduin echter werd nu nog boozter en zou ook Wouter gaarne een pak slaag hebben gegeven, maar de andere jongens gaven Wouter gelijk en zoo moest de deugniet zijn plan wel laten varen.

Wel riep hij nog een paar keer „bochel! bochel!” maar Maarten hoorde het niet, hij was weggelopen.

Toen de kinderen dien middag uit school weer naar huis terugkeerden was 't weder ruw en stormachtig. 't Woei geducht en de kleintjes hadden soms

werk, op de been te blijven. Ze vonden 't echter wel prettig, dat de wind hun zoo in den rug blies en ze bijna harder moesten loopen dan ze wel wilden. Luid gierend van pret liepen Jo en nog een paar meisjes de jongens, die al een eind vooruit waren, na. Wat fladderden die manteltjes en dasjes in den wind! Precies als de zeilen en wimpels van een schip, dacht Jo.

Maarten kwam achteraan. Opeens rukte de wind hem de pet van 't hoofd en vroolijk huppelde ze vooruit. Nu vangen! Elk liep om 't hardst om de vluchteling weer te pakken, maar de wind had er zeker schik in, want juist als de pet even stil lag en Maarten ze bijna had... roef! Daar werd ze weer opgenomen en hoepelde verder over den weg. Eindelijk bleef ze voor een steenhoop liggen en spoedig was ze weer in bezit van den hijgenden knaap, die ze nu vast op zijn hoofd drukte.

De kinderen spoedden zich weer voort; Wouter en zijn makkers waren reeds over de brug, de meisjes en Maarten moesten er nog over. De laatste ging voorop.

„Houd je stevig aan de leuning vast!” riep hij.

Wat zij een brug noemden was eigenlijk niets anders dan een breede vonder met slechts één leuning. De planken waren vrij glad door den regen. Juist toen Maarten over de brug was stond Jo op het midden. Plotseling kwam er een windvlaag. Jo voelde, dat haar hoedje afwoei, ze greep er met beide handen naar, maar gleed op hetzelfde oogenblik uit en stortte in het vrij diepe en snel stroomende water. Al de kinderen uitten een angstkreet. Gelukkig zonk het meisje niet, ze dreef op haar kleertjes, maar de snelle stroom en de hevige wind voerden haar spoedig een

eind ver mee. Jo riep luid om hulp, de andere meisjes ook en op haar geroep keerden Wouter en diens kameraden vliegensvlug terug. Maar zij zouden te laat gekomen zijn als Maarten hun niet voor was geweest. Langs den rand der sloot groeiden enkele oude, knoestige wilgen, die hun takken bijna in het water lieten hangen. Jo dreef spoedig naar den kant, maar begon ook reeds te zinken en zonder hulp zou zij nooit uit het water hebben kunnen komen, daartoe was de wal te hoog en te steil.

Maarten bezon zich niet lang, toen hij zijn kleine vriendin in gevaar zag. Haastig liep hij naar de plek, waar de stroom haar heen voerde, pakte een der neerhangende takken van een wilg, die bijna met zijn voet in 't water stond en sprong toen bij den wal neer. Jo was kort bij hem gedreven. Terwijl hij zich met de eene hand stevig aan den tak vasthield, greep hij met de andere het reeds zinkende kind bij haar manteltje en trok het naar zich toe. Dat ging vrij gemakkelijk, maar het was den knaap onmogelijk, Jo uit het water en op den wal te heffen. Hij spande zijn uiterste krachten in om haar boven water te houden en dit ging nog zeer moeielijk, want Jo was door den schrik en den angst als het ware verlamd.

Op dit oogenblik kwam Wouter buiten adem aanloopen. „Vat haar aan, Wouter!” riep Maarten. Wouter boog zich voorover en trok Jo uit het water. Toen kwamen er nog meer jongens bij en spoedig was Jo op het droge, waarna ook Maarten den wal weer opkrabbelde. Ze waren beiden druipnat en rilden van de kou. Jo zag doodsbleek.

„Spoedig naar huis en laten we hard loopen!” riep Wouter. 't Geheele troepje, met de kleine drenkelinge

in 't midden, zette het nu op een drafsje. Wouter en Maarten gaven Jo elk een hand en voort ging het. 't Was goed, dat ze Jo ondersteunden, anders was ze zeker gevallen.

Wat schrokken de ouders, toen ze hoorden, wat er met hun lieveling gebeurd was. Maarten was zoo gauw hij maar kon doorgeloopt, want ook hij moest droge kleeren aantrekken.

Terwijl Jo uitgekleed werd, vertelde haar broertje, wat er gebeurd was. Maar dit ging zoozeer met horten en stooten dat de ouders er niet veel van begrepen.

Spoedig werd Jo te bed gebracht en weldra sliep ze in. Nu moest Wouter alles haarfijn vertellen. Onderweg hadden de meisjes hem reeds gezegd, op welke wijze Jo te water was geraakt.

„Ik had nooit gedacht,” zei hij, „dat die Maarten zulk een dappere jongen was. Voortaan zal geen mensch het meer wagen, hem „bochel” te noemen, of hij krijgt met mij te doen!”

Maar vader zei: „Neen, Wouter, ik denk niet, dat één der jongens hem nog zal schelden of bespotten en als zij het toch deden, dan moogt gij hun zeggen, dat zij het moeten laten, in de eerste plaats, omdat men gebrekkigen nooit mag bespotten en in de tweede plaats, omdat Maarten een edele, flinke jongen is. En jij moet bovenal vriendelijk voor hem zijn, omdat hij je zusje heeft gered. Ik zelf zal hem ook bedanken. Maar, jongen, en is nog Een, wien wij in de eerste plaats voor Jo's redding moeten eeren. Komt, laten wij samen den Heer prijzen en loven.”

Zij knielden neder en vader dankte den Heer, die zijn lieve kind had behouden. Ook bad hij, of God haar weer geheel gezond wilde maken en of Hij

Maarten voor nadeelige gevolgen wilde bewaren. Nu, Jo bleef rustig doorslapen en zoo verliet vader 't huis om zelf Maarten te gaan bedanken. Deze lag echter in bed en had koorts. De angst, die ook hij had uitgestaan en de geleden kou hadden hem sterker aangegrepen dan Jo en zoodra hij droge kleederen had aangetrokken was hij door huiveringen overvallen; zijn vader had hem daarom terstond naar bed gezonden. De bijna altijd snorrende naaimachine stond nu stil en Anna zat bij haar vader aan tafel te naaien. Toen Wouter's vader binnenkwam, zag hij rond naar Maarten, maar de jongen was niet te zien. De openstaande deur der bedstede — want Maarten sliep niet in een ledikant — vertelde echter duidelijk genoeg, waar de kleine redder was. „Goeden middag, baas van Houten, dag Anna! Maarten is, hoop ik, toch niet ziek?” vroeg Jansen. „Ja, buurman,” zei van Houten, „hij is een beetje koortsig, alhoewel niet erg. Morgen zal 't wel weer beter zijn, denk ik.”

„Ik kwam hem juist bedanken, dat hij onze Jo uit 't water heeft gered. De arme jongen heeft zich flink gehouden, hij heeft een heldendaad verricht. Naast God zijn wij hem het behoud van onze lieveling verschuldigd en dubbel spijt het mij, dat hij nu zelf ziek is. Ik zal echter terstond den dokter laten halen, buurman, als je het goed vindt. Dat gaat natuurlijk op mijn kosten; wij kunnen den redder van ons kind nooit dankbaar genoeg zijn.”

„Nu, buurman,” zei Van Houten, „je aanbod is zeer vriendelijk, maar we willen hopen, dat de dokter zijn diensten niet behoeft te verleen. 't Laat zich nog al niet ernstig aanzien. En voor Jo heeft Maarten stellig

wel een nat pak over, ze was altijd vriendelijk en goed jegens hem en door andere kinderen werd hij nog al eens geplaagd, vooral in 't begin; ook heeft hij van Jo geleerd, niet zoo gauw driftig te worden en gehoorzamer te zijn; hij heeft me die geschiedenis met het vinkje verteld, zoo weet ik, dat Jo een goed voorbeeld voor hem geweest is."

„Dan is Jo wel beloond voor haar goede voorbeeld,” zei Jansen, „want lang niet iedere jongen zou zoo flink hebben gehandeld en zich zelf in gevaar hebben begeven om een ander te helpen. Doch, komaan! ik ga naar huis terug en kom morgen wel eens hooren, hoe 't met hem gaat.”

Doch den volgenden dag was Maartens vader reeds om zes uur bij Jansen. Maarten was 's nachts erger geworden en nu moest de dokter dan toch komen. Dat hoorde Wouter. Half aangekleed kwam hij naar Maartens vader en vroeg of hij den dokter dan mocht halen, hij wilde ook zoo graag iets voor Maarten doen en hij zou hard loopen.

Het werd hem toegestaan en een half uur later was hij op weg. Hij had diep medelijden met Maarten. De gedachte, dat de knaap misschien ging sterven, kon hij niet verdragen, want hij had hem liefgekregen... hij was immers de redder van zijn zusje! En spoedig zette hij 't op een drafje, zoodat hij bijna ademloos bij den dokter aankwam.

Hij belde aan.

De meid deed open.

„Is de dokter thuis?” vroeg Wouter.

Hij is uit, maar zal wel gauw terug zijn. Wat is 't?”

„Maarten van Houten is erg ziek, of de dokter dadelijk wou komen.”

„Je treft 't,” zei de meid, „'k zie 't rijtuig daar juist aankomen; wacht nu maar even, dan kun je mijnheer zelf spreken.”

Lang behoefde Wouter niet te wachten: de schimmel van den dokter ging vlug over den weg. Nog een poosje, en de wagen stond voor 't huis. Vlug stapte de dokter uit.

„Zoo, vent! wat had je?” zei hij.

Wouter trok even aan de peten deed zijn boodschap.

„En is er haast bij?” vroeg de dokter.

„Ja, dokter, want Maarten is erg, geloof ik.”

„Nu, dan ga ik dadelijk, Wil je meerijden?”

„Wat graag, natuurlijk.”

„Dan kun je meteen den weg wijzen,” zei de koetsier.

De dokter ging nog even in huis maar kwam ook terstond weer terug en voort ging het!

Ondertusschen had Maarten's vader aan Jansen en diens vrouw verteld, dat de kleine zieke des nachts hevige koortsen had gekregen en voortdurend had geijld. Dan riep hij in de hitte der koorts: „Help! help! Jo verdrinkt! Weg, Piet, ga op zij! Loop!” en meer onsamenhangende woorden.

Terwijl Van Houten dit vertelde, zat Jo, die weer geheel hersteld was, op een stoel te snikken. Om het kind niet nog meer aan te doen, sprak hij nu over iets anders en ging toen spoedig naar huis. Jo was opgestaan en de kamer uitgegaan. Haar moeder wachtte een poosje en ging haar toen na, om te zien, wat zij deed.

En . . . ze vond het meisje op den vloer geknield liggen, ze hoorde, hoe het kind zachtjes bad: „Lieve Heere Jezus, Maarten is zoo ziek en hij is zulk een goede jongen, hij heeft mij uit het water gered. O

Heere, als Gij wilt, Gij kunt hem weer beter maken en daar bid ik U om; Gij kunt alles, Amen."

VRIENDEN.

Ja, ook de dokter vond, dat Maarten er slecht aan toe was! Hij zei, dat de jongen in bed moest blijven en dat er terstond medicijnen moesten komen. Zoo reed Anna met den dokter terug naar de stad en kwam een uur later met een drankje weer thuis. Wouter was naar school gegaan en kon den meester vertellen, dat Maarten en Johanna niet op school kwamen. Nu, de meester kon dat best begrijpen en toen hij hoorde, hoe flink die Maarten zich had gedragen en hoe ziek deze nu was, beloofde hij, eens spoedig te komen zien, hoe de zieke het maakte.

's Namiddags, toen de school uitging, liep Wouter vlug naar huis. Jo kwam hem op 't erf al tegemoet en vroeg: „Wat zei de meester?"

„Hij zal gauw eens naar Maarten komen zien!"

„O, misschien komt hij dan ook wel hier," riep Jo, „dat zal 'k moeder zeggen!"

Wouter vroeg, toen hij de kamer inkwam: „Moeder, mag ik voor ik eet, eerst even gaan vragen, hoe 't met Maarten is?"

Moeder vond het goed, mits hij bij Van Houten geen drukte maakte, niet luid sprak en terstond weer thuiskwam. Moeder wilde ook graag weten, hoe 't den kleinen zieke ging.

Wouter snelde weg en toen hij terugkwam bracht hij goed nieuws mee. Vrij goed tenminste. Maarten was tegen den middag ingeslapen en ijde niet meer.

Doch 's avonds ging vader nog eens kijken en toen had Maarten weer meer koorts, zoodat Anna en haar vader beurtelings een paar uren moesten waken. Den volgenden dag kwam de dokter en nog vele dagen daarna. Johanna ging al lang weer naar school; het koude bad had haar niet veel kwaad gedaan. Wouter en zij samen, hadden hun zieke vriendje trouw bezocht, de meester kwam ook gedurig naar hem zien en Maarten gevoelde, dat niet alleen vader en Anna, maar ook meester en Johanna en Wouter en Wouters vader en moeder, van hem hielden. Jan Asser had hem zelfs een keer een paar lekkere winterperen gebracht.

Eindelijk kon de dokter zeggen, dat het gevaar voorbij was. Nog een paar maal kwam hij en toen — 't was al ver in December — zei hij, dat dit de laatste maal was. Maarten was beter. Vader en Anna keken heel vroolijk en Maarten niet minder. Hij vond den dokter een aardigen mijnheer, en was toch blij, dat die niet terug kwam.

Wouter had gevraagd, of hij Maarten zijn mooi, wit konijn mocht geven, Hoe kwam hij er toch toe! Dat prachtige beest! Maar 't mocht wel.

't Was op een Zaterdagmorgen, dat ze het Maarten brachten. Wat was die er blij mee! Anna zou het voorloopig verzorgen, want haar broertje mocht de eerste dagen nog niet buiten komen.

Toen Wouter en Jo thuiskwamen, was vader uit.

„Naar de stad” zei Moe.

„Hé, vader naar de stad en dat op Zaterdag?” riep Wouter.

„Ja, vader zal in de stad een presentje koopen. Raad eens voor wie?”

„Voor Maarten!” riepen de kinderen dadelijk. „En wat is het moe?”

„Dat mag ik niet vertellen,” zei moe, heel gewichtig kijkend.

„Och, toe moe, zeg u het maar, we willen 't zoo graag weten!”

Maar moe zei 't niet. Daarom gingen ze alles eens bedenken, wat 't al zoo wel wezen kon.

Een uurtje later kwam vader thuis. Wat gauw al Nu, dat was te begrijpen. Vader had de vorige week een nieuwe fiets gekocht en daarmee kan men vlug over den weg.

„En waar is 't pakje nu?” vroeg Jo. Maar vader had geen pakje bij zich en aan de fiets zat er ook geen. Jo was teleurgesteld.

„'t Komt straks,” zei vader.

En ja, toen 't eten gedaan was, kwam er iemand een heel klein pakje aanreiken. De kinderen brandden van nieuwsgierigheid. Wat zou er in zitten!

„Een mooi zakmes!” dacht Wouter.

„Een pop!” zei Jo.

„Malle meid,” lachte Wouter, „een pop voor een jongen en dan een pop in zoo'n klein pakje!”

„O ja, daar had ze niet aan gedacht. Neen, dan zeker een mooi zakmes!”

't Pakje was los Jo riep: „O!” Wouter, verbaasd: „Hè!” Daar schitterde in een keurig doosje een fonkelnieuw zilveren horloge met een pracht van een ketting. Vader deed de kast openspringen en daar zagen ze op de binnenzijde de woorden gegraveerd:

„Aan Maarten van Houten. Uit dankbaarheid.

De ouders van Johanna Jansen.”

„Mag ik 't hem geven, vader?” vroeg Jo en huppelde van blijdschap de kamer rond.

„Nog niet,” zei vader, „maar Woensdag is 't nieuwjaar, dan mag je het brengen.”

En zoo trokken Wouter en Jo vier dagen later naar 't kleine huisje van Maartens vader. De jongen droeg een mandje mooie appels, Jo het pakje met het horloge, een bosje mooie hulsttakken en een papier, waarop Wouter een nieuwjaarwensch had geschreven.

Daar waren ze er al. Anna en Maarten waren in de keuken, hun vader zat in 't kamertje in den rieten leuningstoel.

Wouter zette 't nog al zware mandje op tafel, Jo ging het kamertje binnen, reikte buurman het papier en zei toen: 'k Heb ook nog iets voor Maarten.”

„Wel,” zei buurman, „wat is dat mooi geschreven en heb je dien bos hulsttakken voor Maarten meegebracht? Dat is aardig. Maarten! kom eens gauw hier!”

Daar kwamen ze, Anna, Maarten en Wouter.

Anna kreeg de hulsttakken, die ze in een vaasje voor 't raam zette.

„Dit is voor jou, Maarten!” zei Jo en gaf den jongen 't pakje over. Wat zou er in zitten!...

't Pakje was los, 't doosje ging open en drie menschen riepen tegelijk: „Oo!”

Maarten wist niet, of hij wakker was, of droomde. Hij kon haast geen woorden vinden, om Jo te bedanken.

Wat had 't meisje een pret, toen ze die blijdschap zag!

Buurman zei, dat dit al te mooi was en zelf kwam hij 's avonds Jo's vader nog eens bedanken.

.

Maarten is nu al een oud man en 't horloge is met hem oud geworden. 't Hangt in de week boven

zijn naaimachine, des Zondags alleen heeft hij 't op zak. En zoovaak hij het opneemt denkt hij nog aan de dagen, toen hij jong was, aan Wouter, die nog altijd zijn vriend is, aan Johanna, die steeds een vriendelijk woord voor hem had en die hem den goeden raad eenmaal gaf, zijn kwaad eerlijk te belijden. En dan denkt hij: Nooit kan ik den Heere genoeg danken, die mij zulke goede vrienden heeft geschonken. En daarbij vergeet Maarten vooral niet den besten Vriend van kinderen en volwassenen, den Vriend in den hemel.

